

Researcher: Social Science Studies

(2017) Cilt 5, Sayı 9, s. 256-264

RSSS
ISSN:2148-2691

Denizcilik Öğrencilerinin Seyir Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Düzeylerinin Değerlendirilmesi¹

Murat YORULMAZ²

Özet

Uluslararası güverte mesleki eğitiminde okutulması zorunlu olan derslerin başında seyir dersi gelmektedir. Dolayısıyla seyir dersini alan öğrencilerin, bu derse yönelik motivasyon algılarının ölçülmesi mesleki eğitim açısından önemlidir. Bu çalışmanın amacı, Denizcilik Programlarında öğrenim gören öğrencilerin, seyir dersine yönelik motivasyon düzeylerini değerlendirmektir. Bu amaca yönelik olarak, Yalova Üniversitesi Yalova Meslek Yüksekokulu Denizcilik Programları öğrencilerinden anket yöntemiyle toplanan veriler analiz edilmiştir. Verilerin analizinde, betimsel analizler kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin seyir öğrenmeye yönelik motivasyon düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Motivation
Navigation lesson
Maritime training

Evaluation Of Maritime Students' Motivation Levels For Navigation Learning

Abstract

It is very important navigation lesson in the international maritime training. Therefore, the students taking the navigation lesson, measuring the motivation for this perception is important in terms of vocational training. The purpose of this study is to evaluate the motivation of the Maritime students for navigation learning. For this aim, data collected from the survey were analyzed by the Yalova University of Yalova Vocational School in Maritime Programs students. In the analyses of the data, descriptive analyses were used. At the end of the study, it was found that the maritime students have high level of motivation for navigation learning

Keywords

Motivation
Navigation lesson
Maritime training

¹ Bu çalışma, Ukranya-Odessa'da 11-13/07/2016 tarihinde yapılan IMCOFE kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur

² Öğr.Gör. Dr., Yalova Üniversitesi, Yalova Meslek Yüksekokulu, muratyor@gmail.com

Giriş

Eğitim öğretim faaliyetlerinin daha çok öğrenen odaklı hale gelmesiyle, öğrenmeyi kolaylaştıran ve zenginleştiren faktörlerin önemi ön plana çıkmıştır. Bu faktörlerin başında da motivasyon gelmektedir (Akpınar, Batdı, & Döner, 2013). Motivasyon kavramı, Latince kökenli “Movere” kelimesinden Türkçeye geçmiş olup, harekete geçmek (Güney, 2013), teşvik etmek anlamlarına gelmektedir (Adair, 2003). Motivasyon, bireyleri belirledikleri amaca ulaştıracak veya onları tatmin edecek davranışlarda bulunma süreci (Sabuncuoğlu & Tüz, 1998) ve içsel durum olarak tanımlanmaktadır. Brophy’e (1998) göre, motivasyon amacı gerçekleştirmeye yönelik davranışın başlamasını, yönünü, şiddetini ve kararlılığını açıklamada kullanılan kuramsal bir kavramdır. Motivasyon, ulaşılmak istenen bir hedef için gösterilen gayrete ilişkin yoğunluk, istikamet ve kararlılık olarak tanımlanmaktadır (Robbins & Judge, 2012). Motivasyon, bireyleri belirli bir amaca doğru devamlı şekilde harekete geçirmek için yapılan çabaların toplamıdır (Küçüközkan, 2015). Motivasyon genel anlamda istenilen davranışları başlatma, yönetme ve devam ettirebilme hareketi olarak ifade edilmektedir. Özetle motivasyon kavramı üç unsuru içermektedir. Bunlar; harekete geçirmek, yönetmek ve istenilen davranışı sürdürmektir. Motivasyon olmaksızın harekete geçmek, başarılı olmak ve sonuca ulaşmak neredeyse imkânsızdır. Çünkü motivasyon insanların yaşam ve iş doyumunu artıran etmenlerin başında gelmektedir. Bu nedenle motivasyonu sağlayan veya bireylerin motivasyonunu etkileyen faktörlerin belirlenmesine yönelik farklı alanlarda çalışmalar yapılmıştır.

Motivasyonun ne şekilde oluştuğunu anlatmak için geçmişten günümüze kadar birçok teori ortaya atılmıştır. Bu teorilerin büyük çoğunluğu motivasyonun nasıl sağlanacağını veya nelere bağlı olduğunu ortaya koymaktadır (Mustafa, 2015). Motivasyon ile ilgili yapılan çalışmaların çıkış noktası kapsam (içerik) ve süreç teorileridir. Kapsam (içerik) teorileri (Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisi, Alderfer’in ERG teorisi, Herzberg’in çift faktör teorisi, Başarı-Güç teorisi) bireyin sergilediği davranışı *neyin* motive ettiğini açıklamaya çalışırken, süreç teorileri (Vroom’un beklenti teorisi, Lawler ve Porter’in geliştirilmiş beklenti kuramı, Ödül adaleti (eşitlik) kuramı) davranışın *nasıl* motive edildiğini açıklamaya çalışmaktadır. Motivasyon, öğrencilerin yaratıcılıklarında, derslerdeki başarılarını ve öğrenme becerilerinde önemli ve etkili bir faktör olarak kabul edilmektedir (Kuyper, Van der Werf, & Lubbers, 2000) Altun’a (2009) göre, öğrencileri başarısızlığa iten sebeplerin başında ilgisizlik ve motivasyon eksikliği gelmektedir. Açıköz (2003) çalışmasında, öğrencilerin derse yönelik motivasyon düzeyinin, öğretim faaliyetlerinin başarıyı etkilediği ve ayrıca başarısız öğrencilerde motivasyon eksikliğini olduğunu tespit etmişlerdir. Öğrenme faaliyetlerine katılma konusunda istekli olan öğrencilerin motivasyon düzeylerinin yüksek olduğu, buna karşın öğrenilecek konuya yönelik öğrencinin isteksiz veya yeteneksiz olması da motivasyon düzeyinin düşük olduğunun bir göstergesidir (Peng, Chen, & Lin, 2013). Dolayısıyla öğrencilerin, derslerinde başarılı olması için motivasyon düzeyleri oldukça önemlidir. Bu bağlamda güverte mesleki eğitiminde okutulması zorunlu olan seyir dersine yönelik, ticaret gemilerinde güverte zabiti olmak için öğrenim gören denizcilik öğrencilerinin tutumları ve başarıları, mesleki gelecekleri ile ilgili planları ve tercihleri üzerinde etkili olacağı söylenebilir.

Bu çalışmada denizcilik öğrencilerinin seyir öğrenmeye yönelik motivasyon düzeylerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak Yalova Üniversitesi Yalova Meslek Yüksekokulu Deniz Ulaştırma Ve İşletme, Deniz Ve İşletme ile Yat İşletme Ve

Yönetimi gibi denizcilik programlarında öğrenim gören, seyir dersini alan ve ankete katılmak isteyen öğrencilerden anket tekniği ile toplanan veriler değerlendirilmiştir.

Yöntem

Araştırma amacına yönelik olarak yüz yüze anket yöntemiyle toplanan sayısal veriler SPSS 21 paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın çalışma evrenini Yalova Üniversitesi Yalova Meslek Yüksekokulu Denizcilik Programlarında 2015-2016 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 300 öğrenci oluşturulmaktadır. Araştırmaya katılmak isteyen 230 öğrenciden elde edilen verilerle analizler yapılmıştır.

Araştırmada kullanılan anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğrencilere ait demografik (yaş, cinsiyet, sınıf gibi) sorular, ikinci bölümde ise seyir öğrenmeye yönelik 30 soruluk motivasyon ölçeği yer almaktadır. Motivasyon ölçeği olarak Çetin-Dindar ve Geban' nın (2015) lise öğrencilerinin kimya öğrenmeye ilişkin motivasyon düzeylerini ölçmek için kullandığı, Glynn ve Koballa'dan (2006) alınan ve Türkçeye çevirilen ölçek seyir dersi için uyarlanıp kullanılmıştır. Ölçekteki sorular 5'li Likert ölçeği esas alınarak (1= kesinlikle katılmıyorum- 5= kesinlikle katılıyorum) hazırlanmıştır.

Bulgular

Katılımcıların demografik özellikleri Tablo 1'de gösterilmektedir. Buna göre araştırmaya katılanların % 15,7'ini bayan öğrenciler oluştururken, % 84,3'ünü ise erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Katılımcıların % 94,8'i 18-21 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin % 48,3'ü Deniz Ulaştırma Ve İşletme Programında öğrenim görürken, % 30,4'ü Deniz Ve Liman İşletme Programı, % 21,3 'ü Yat İşletme Ve Yönetimi Programlarında öğrenim görmektedir. Katılımcıların % 21,3'ünün ikinci sınıf, % 78,7'sinin birinci sınıf öğrencisi olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 1: Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişkenler	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Bayan	36	15,7
	Erkek	194	84,3
	Toplam	230	100,0
Yaş	18-21	218	94,8
	22-25	9	3,9
	26-29	2	,9
	30 ve üstü	1	,4
	Toplam	230	100,0

Program			
	Deniz Ulaştırma Ve İşletme	111	48,3
	Deniz Ve Liman İşletme	70	30,4
	Yat İşletme Ve Yönetimi	49	21,3
	Toplam	230	100,0
Sınıf	1.	181	78,7
	2.	49	21,3
	Toplam	230	100,0

Tablo 2’de Çetin-Dindar ve Geban’ın (2015) çalışmasında kullandığı ve faktör analizi sonucu oluşan anketin, araştırma amacına uygun olarak düzenlenerek yeniden kullanılmasıyla elde edilen verilerden yola çıkarak, motivasyon ile ilgili ifadelerin frekansları alınmıştır. Buna göre seyir dersine yönelik motivasyon düzeyini gösteren dört faktörden biri olan “Öz yeterlilik” faktörü içerisinde yer bulan ifadelerden en önemlisinin “Seyir sınavlarında diğer öğrencilerden daha başarılı olmak isterim” ($X=4,40$)’nin olduğu, en az öneme sahip olan değişkenin ise “Seyir dersinden en yüksek notu alabileceğime inanırım” ($X=3,13$)’nin olduğu saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin motivasyonuna etki ettiği düşünülen faktörlerden biri olan “Endişe” faktörü içerisinde, en önemli olan ifadenin “Seyir ders notumun genel not ortalamamı nasıl etkileyeceğini düşünürüm” ($X=4,02$)’nin olduğu, en az öneme sahip olan ifadenin ise “Seyir dersinde diğer öğrencilerin daha başarılı olduğunu düşünmek beni kaygılandırır” ($X=3,10$)’nin olduğu saptanmıştır. “Dışsal Motivasyon” faktörü içerisinde en önemli olan ifadenin “Öğrendiğim seyri nasıl kullanacağımı düşünürüm.” ($X=4,15$) olduğu, en az öneme sahip olan ifadenin ise “Öğrendiğim seyir bilgisi benim kişisel hedeflerimle ilişkilidir” ($X=3,88$)’nin olduğu tespit edilmiştir. Son faktör olan “İçsel Motivasyon” faktörü içerisinde en önemli olan ifadenin “Benim için seyri öğrenmek aldığım nottan daha önemlidir” ($X=4,11$) olduğu, en az öneme sahip olan ifadenin ise “ Beni zorlayan seyir hoşuma gider” ($X=3,08$)’nin olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 2: Seyir Öğrenmeye İlişkin Motivasyon Faktörleri

MOTİVASYON FAKTÖRLERİ	\bar{X}	ss
Öz Yeterlilik		
1.Seyir sınavlarında başarılı olacağıma eminim.	3,53	1,07
2. Seyir dersi başarımın diğer öğrenciler kadar veya daha iyisinin olacağını düşünürüm.	3,58	1,00

3. Seyir dersinden en yüksek notu alabileceğime inanırım.	3,13	1,10
4. Seyir simülâtöründe ve projelerinde başarılı olacağımdan eminim.	3,73	1,63
5. Seyir dersindeki bilgi ve becerileri tam olarak öğrenebileceğime inanırım.	3,74	9,04
6. Seyri öğrenmek için gerekli çabayı gösteririm.	4,15	9,38
7. Seyirden iyi bir not almak benim için önemlidir.	4,40	9,09
8. Seyir sınavlarında diğer öğrencilerden daha başarılı olmak isterim.	4,34	9,53
9. Seyri anlamak bana başarı duygusu verir.	4,24	9,40
10. Seyir sınavları ve simülâtörleri için iyi hazırlanırım.	3,80	9,73
11. Seyir dersini iyi öğrenmemi sağlayacak stratejiler kullanırım.	3,56	1,04
12. Seyri öğrenmekten hoşlanırım.	3,96	9,79
13. Eğer seyir öğrenirken zorluk çekersem nedenini bulmaya çalışırım.	3,78	9,91
Endişe		
14. Seyir sınavı zamanı geldiğinde endişelenirim.	3,70	1,29
15. Seyir sınavlarında başarısız olmaktan endişelenirim.	3,89	1,17
16. Seyir sınavlarının nasıl geçeceğini düşünmek beni endişelendirir.	3,65	1,22
17. Seyir dersinde diğer öğrencilerin daha başarılı olduğunu düşünmek beni kaygılandırır.	3,10	1,27
18. Seyir ders notumun genel not ortalamamı nasıl etkileyeceğini düşünürüm.	4,02	1,10
19. Seyir sınavlarına girmekten hoşlanmam.	3,51	1,36
Dışsal Motivasyon		
20. Seyir öğrenmenin kariyerime nasıl faydası olacağını düşünürüm.	4,14	9,17
21. Seyri öğrenmenin iyi bir iş bulmada bana nasıl yardımcı olacağını düşünürüm.	4,05	9,65
22. Öğrendiğim seyir bilgisinin bana nasıl faydası olacağını düşünürüm.	4,14	8,64
23. Öğrendiğim seyri nasıl kullanacağımı düşünürüm.	4,15	8,10
24. Öğrendiğim seyir meslek hayatımla ilişkilidir.	3,98	2,80

25. Öğrendiğim seyir bilgisi benim mesleki hedeflerimle ilişkilidir.	3,88	1,03
İçsel Motivasyon		
26. Öğrendiğim seyirin benim için pratik değeri vardır.	3,96	1,00
27. Seyri öğrenmenin iyi bir iş bulmada bana nasıl yardımcı olacağını düşünürüm.	3,98	9,97
28. Benim için seyri öğrenmek aldığım nottan daha önemlidir.	4,11	1,14
29. Seyir öğrenmeyi ilginç bulurum.	3,57	1,15
30. Beni zorlayan seyir hoşuma gider	3,08	1,36

Yukarıda her faktörün altında yer alan değişkenler kendi aralarında değerlendirilmiştir. Tablo 3'te ise 30 değişkenin ilgili faktör başlıkları altında ayrılmadan ortalamalarına göre sıralandıkları durum incelenebilmektedir.

Tablo 3: Seyir Öğrenmeye İlişkin Motivasyon İfadeleri

MOTİVASYON İLE İLGİLİ İFADELER	\bar{X}	ss
7. Seyirden iyi bir not almak benim için önemlidir.	4,40	9,09
8. Seyir sınavlarında diğer öğrencilerden daha başarılı olmak isterim.	4,34	9,53
9. Seyri anlamak bana başarı duygusu verir.	4,24	9,40
6. Seyri öğrenmek için gerekli çabayı gösteririm.	4,15	9,38
23. Öğrendiğim seyri nasıl kullanacağımı düşünürüm.	4,15	8,10
20. Seyir öğrenmenin kariyerime nasıl faydası olacağını düşünürüm.	4,14	9,17
22. Öğrendiğim seyir bilgisinin bana nasıl faydası olacağını düşünürüm.	4,14	8,64
28. Benim için seyri öğrenmek aldığım nottan daha önemlidir.	4,11	1,14
21. Seyri öğrenmenin iyi bir iş bulmada bana nasıl yardımcı olacağını düşünürüm.	4,05	9,65
18. Seyir ders notumun genel not ortalamamı nasıl etkileyeceğini düşünürüm.	4,02	1,10
24. Öğrendiğim seyir hayatımla ilişkilidir.	3,98	2,80
27. Seyri öğrenmenin iyi bir iş bulmada bana nasıl yardımcı olacağını düşünürüm.	3,98	9,97
12. Seyri öğrenmekten hoşlanırım.	3,96	9,79

26. Öğrendiğim seyirin benim için pratik değeri vardır.	3,96	1,00
15. Seyir sınavlarında başarısız olmaktan endişelenirim.	3,89	1,17
25. Öğrendiğim seyir bilgisi benim mesleki hedeflerimle ilişkilidir.	3,88	1,03
10. Seyir sınavları ve simülasyonları için iyi hazırlanırım.	3,80	9,73
13. Eğer seyir öğrenirken zorluk çekersem nedenini bulmaya çalışırım.	3,78	9,91
5. Seyir dersindeki bilgi ve becerileri tam olarak öğrenebileceğime inanırım.	3,74	9,04
4. Seyir simülasyon ve projelerinde başarılı olacağımdan eminim.	3,73	1,63
14. Seyir sınavı zamanı geldiğinde endişelenirim.	3,70	1,29
16. Seyir sınavlarının nasıl geçeceğini düşünmek beni endişelendirir.	3,65	1,22
2. Seyir dersi başarımın diğer öğrenciler kadar veya daha iyisinin olacağını düşünürüm.	3,58	1,00
29. Seyir öğrenmeyi ilginç bulurum.	3,57	1,15
11. Seyir dersini iyi öğrenmemi sağlayacak stratejiler kullanırım.	3,56	1,04
1. Seyir sınavlarında başarılı olacağıma eminim.	3,53	1,07
19. Seyir sınavlarına girmekten hoşlanmam.	3,51	1,36
3. Seyir dersinden en yüksek notu alabileceğime inanırım.	3,13	1,10
17. Seyir dersinde diğer öğrencilerin, daha başarılı olduğunu düşünmek beni kaygılandırır.	3,10	1,27
30. Beni zorlayan seyir hoşuma gider.	3,08	1,36

Araştırmaya katılan öğrencilerin seyir dersine yönelik motivasyonlarına etki eden 30 ifadeye verdiği cevaplar incelendiğinde, ankette kullanılan ifadelerin ortalamalarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Fakat bu ifadeler herhangi bir faktör altında ele alınmadan ortalamalarına göre sıralandığında, en önemli ifadenin "Seyirden iyi bir not almak benim için önemlidir" olduğu anlaşılmaktadır. Bu ifadeyi sırasıyla "Seyir sınavlarında diğer öğrencilerden daha başarılı olmak isterim" ifadesi, "Seyri anlamak bana başarı duygusu verir" ve "Seyri öğrenmek için gerekli çabayı gösteririm." ifadeleri izlemektedir. Bu noktada dikkat edilmesi gereken konu, ilk dört sırada yer alan 4 ifadenin ankette "Öz yeterlilik" faktörü altında toplanmış olmasıdır. Buna göre, araştırmaya katılan öğrencilerin seyir dersine yönelik motivasyon düzeyine en fazla etki eden faktörün "Öz yeterlilik" olduğunu belirtmek mümkündür. Diğer taraftan ortalaması en düşük ifadenin "Beni zorlayan seyir hoşuma gider" bunu sırasıyla "Seyir dersinde diğer öğrencilerin, daha başarılı olduğunu düşünmek beni kaygılandırır" ifadesi, "Seyir dersinden en yüksek notu

alabileceğime inanırım” ve “Seyir sınavlarına girmekten hoşlanmam” ifadeleri takip etmektedir. Buna göre, araştırmaya katılan öğrencilerin seyir dersine yönelik motivasyon düzeyine en az etki eden faktörün “Endişe” olduğu söylenebilir.

Sonuç

Sınıf içerisinde etkili bir öğrenme ortamının yaratılabilmesi ve uygulanabilmesi için öğrencilerin öğrenmeye ilişkin motivasyonlarını yüksek tutmak önemlidir. Motivasyon öğrenme ortamlarında dikkat edilmesi gereken önemli bir kavramdır. Dolayısıyla öğrenmeye yönelik motivasyon, başarılı eğitimin önemli bir anahtarı olduğu için eğitimle ilgili araştırmalarda dikkat çeken konulardandır. Bu çerçevede, seyir dersini öğrenmeye yönelik motivasyon kaynaklarının belirlenmesi, etkili seyir dersinin nasıl verileceğine yönelik planlama yapma açısından önemli olmaktadır. Bu noktadan hareketle, denizcilik eğitiminde önemli yere sahip seyir öğrenmeye yönelik, denizcilik öğrencilerinin motivasyon düzeyini tespit etmek için yapılan bu çalışmada, “Öz yeterlilik” faktörünün en fazla etkilediği bunun yanı sıra “Endişe” faktörünün en az etkilediği ortaya çıkmıştır.

Meslek Yüksekokulu Denizcilik programlarında öğrenim gören denizcilik öğrencilerinin, seyir öğrenmeye yönelik öz yeterliliklerini ön plana çıkarmaları, öğrencilerin seyir dersini önemsediklerini, seyir öğrenmeye karşı istekli ve inançlı olduklarını göstermektedir. Diğer taraftan, öğrencilerin seyir dersinin sınavlarına ilişkin tutumlarını gösteren endişe faktörü ile ilgili ifadelerin en düşük ortalamaya sahip olması, öğrencilerin sınavlara yönelik kaygılarının düşük seviyede olduğunu göstermektedir. Bu sonuç öğrencilerin seyir dersine karşı öz yeterliliklerinin yüksek olması ile örtüşmektedir. Diğer bir ifade ile seyri öğrenmeye istekli olan ve seyir dersini önemseyen öğrencilerin bu dersin sınavlarına karşı herhangi bir endişe duymamaktadır. Çünkü doğru ve yeterli seyir bilgisi olmaksızın meslek hayatlarını sürdürmeleri mümkün değildir.

Doğru motive edilmemiş bir öğrencinin başarılı olması beklenemez. Öğrencilerin motive oldukları zaman, derslerine daha fazla odaklandıkları, önemsedikleri ve dikkat ettikleri söylenebilir. Bu çalışma ile denizcilik öğrencilerinin seyir dersine yönelik motivasyon düzeyini yükselten en önemli faktörün öz yeterlilik olduğu istatistiksel açıdan ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla seyir dersini veren öğretim elemanları, seyrin önemli, gerekli ve faydalı olduğunu, öğrencilerine yeterince anlattıklarında, seyir dersine yönelik motivasyon düzeylerini yükseltebileceklerdir.

KAYNAKÇA

- Adair, J. (2003). Etkili Motivasyon. Çev.Salih Uyan . İstanbul: Babıali Kültür Yayıncılığı.
- Akbaba Altun, S. (2009). İlköğretim Öğrencilerinin Akademik Başarısızlıklarına İlişkin Veli, Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi. İlköğretim Online, 2(8), s. 567-586.
- Akpınar, B., Batdı, V., & Döner, A. (2013). İlköğretim Öğrencilerinin Fen Bilgisi Öğrenimine Yönelik Motivasyon Düzeylerinin Cinsiyet Ve Sınıf Değişkenine Göre Değerlendirilmesi. Cumhuriyet International Journal of Education, 2(1), s. 15-26.
- Brophy, J. (1998). Motivating students to learn. Madison. WI:McGraw Hill.
- Çetin-Dindar, A., & Geban, Ö. (2015). Fen Bilimleri Motivasyon Ölçeğinin Türkçe'ye ve Kimya'ya Uyarlanması: Geçerlilik Çalışması. Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 5(1), s. 15-34.

Glynn, S. M., & Koballa, T. R. (2006). Motivation to learn science. I. J. Mintzes, & H. William içinde, *Handbook of College Science Teaching* (s. 25-32). Arlington VA: National Science.

Güney, S. (2013). *Örgütsel davranış*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kuyper, H., Van der Werf, M., & Lubbers, M. (2000). Motivation, meta-cognition and self-regulation as predictors of long term educational attainment. *Educational Research and Evaluation*, 6(3), s. 181-201.

Küçüközkan, Y. (2015). Liderlik ve Motivasyon Teorileri: Kuramsal Bir Çerçeve. *Uluslararası Akademik Yönetim Bilimleri Dergisi*, 1(2), s. 86-115.

Mustafa, T. (2015). ARCS Motivasyon Modelinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Motivasyonlarına Ve Başarı Düzeylerine Etkisi. *ZfWT Journal of World of Turks*, 6(2), s. 261-285.

Peng, S. L., Chen, H. C., & Lin, Y. Y. (2013). A model of contextual and personal motivations in creativity: How do the classroom goal structures influence creativity via self-determination motivations? *Thinking Skills and Creativity*, 10, s. 50-67.

Robbins, S., & Judge, T. A. (2012). *Örgütsel Davranış*. (Çev: İnci Erdem) . Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Sabuncuoğlu, Z., & Tüz, M. (1998). *Örgütsel Psikoloji* . Bursa : Alfa Basım Yayın .